

WYNIKI KRZYŻOWANIA BYDŁA NCB Z HF W ROLNICZYCH ZAKŁADACH DOŚWIADCZALNYCH AR LUBLIN

Władysław Zalewski, Kazimierz Kamieniecki

Zakład Hodowli Bydła AR w Lublinie

Średnia wydajność krów w Polsce wyniosła w ostatnich latach maksymalnie około 2800 kg, natomiast krów będących pod oceną użytkowości mlecznej ponad 3500 kg mleka przy zawartości tłuszczu 3,94% [4]. Nie jest to wydajność duża, zważywszy, że w latach niesprzyjających występują znaczne jej obniżenia. W rezultacie osiągnięcie średniej wydajności równej genetycznym możliwościom produkcyjnym krajowego bydła czarno-białego, określanym na 400 kg mleka [2], jest sprawą dosyć odległą. Tymczasem szereg obór w kraju, posiadających bydło holsztyńsko-fryzyjskie i jego mieszańce, przekroczyło wydajność 5000 kg mleka, a zwolennicy bydła tej rasy wyrażają potrzebę tworzenia takich stad [1, 3, 5].

Celem niniejszej pracy było przedstawienie wydajności krów z obór Rolniczych Zakładów Doświadczalnych AR w Lublinie w okresie ostatnich 10 lat w miarę przybywania mieszańców bydła holsztyńsko-fryzyjskiego.

MATERIAŁ I METODA

Pierwsze porcje nasienia buhajów hf Fo Ma To Sa 1404814 i Kanawaka L. S. 1514126 użyte zostały w 1974 r. w dwóch zakładach doświadczalnych AR. Po nadzwyczaj pozytywnych wynikach oceny mleczności pierwszych mieszańców [6] postanowiono stosować stały dolew krwi hf we wszystkich stadach RZD, obejmując krzyżowaniem około 50% krów. Mieszańce z kolei kojarzono w zależności od reprezentowanego typu: sztuki w typie jednostronnie mlecznym kryto buhajami ncb, natomiast w mięsno-mlecznym - ponownie buhajami hf. Po kilku latach krzyżowania uzyskano następujące kombinacje mieszańców z udziałem krwi hf: 12,5, 25, 50, 62,5, 75, 81,25 i 87,5%.

WYNIKI I DYSKUSJA

W 1975 r. wydajność obór Felin i Czesławice wyniosła 3580-3775 kg mleka /tab. 1/. Wydajność w Bezku była najmniejsza /3127 kg/, ponieważ po likwidacji bydła pc stado było młode i mało wyrównane genetycznie. Z roku na rok wydajność obór szybko wzrastała dzięki stosowaniu nasienia buhajów pozytywnie wycenionych. Znaczniejszy jednak wzrost wydajności notuje się od rozpoczęcia produkcji mleka przez mieszańce cb X hf. W latach 1979-80 Czesławice i Felin, a w 1984 r. również i Bezek przekroczyły granicę 5000 kg mleka i 200 kg tłuszczu /tab. 1/.

W 1984 r. mieszańce z hf stanowiły od 48% do 60% ogółu stad, natomiast udział krwi holsztyńsko-fryzyjskiej kształtował się następująco: w Bezku 36,4%, w Czesławicach 37,6% i w Felinie 47,4%.

W analizowanym okresie zawartość tłuszczu w mleku w RZD Czesławice zmniejszyła się o około 0,10%, w RZD Felin pozostała na tym samym poziomie, a w Bezku wzrosła, przekraczając 4,0%.

Wzrost wydajności obór w okresie 10 lat o 1500-2000 kg mleka i 51-86 kg tłuszczu należy przypisywać głównie większej wydajności mieszańców z udziałem krwi hf.

W POZH Osowa Sień, przy średniej wydajności stad 5150 kg mleka, pierwiastki hf uzyskały wydajność 6048 kg, przewyższając o 1500 kg wydajność pierwiastek ncb [3]. W POZH Dębówka uzyskano średnią wydajność hf ponad 7000 kg, o przeszło 2000 kg większą niż krów ncb, utrzymując jednocześnie dużą /4,10%/ zawartość tłuszczu [1]. W ZZD Kołbacz, osiągnięciem wydajność roczną w granicach 4600-4780 kg mleka, mieszańce hf uzyskały przewagę nad ncb o 400-100 kg [5].

PODSUMOWANIE

Wytrwale prowadzona praca hodowlana oraz dobre warunki środowiskowe stwarzają możliwości tworzenia wysokowydajnych stad. Przy dolewaniu krwi bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, stada te mogą uzyskiwać ponad 5000 kg mleka rocznie.

LITERATURA

1. Godycki T.: Podaję pod rozwagę kolegom praktykom. Prz. Hod., 6: 8-11, 1984.
2. Jasiorowski H., Grabowski R., Grodzki H.: Proischozdenie i genetičeskaja cennost černo-pestrogo skota w Polse. International Symposium, SGGW-AR Warszawa, 1-27, 1979.
3. Kaczmarek A., Apolinarski E., Rosochowicz Ł., Dorynek Z., Wołoszyński W., Klaudel T., Jęczmyk A.: Bydło holsztyńsko-fryzyjskie importowane ze Stanów Zjednoczonych. Prz. Hod., 19: 12-14, 1976.

Tabela 1

Wydajność roczna krów w Rolniczych Zakładach Doświadczalnych AR w Lublinie

Rok	Czestawice						Felin						Bezek					
	śr. liczba krów	miesz. z hf %	wyd. mleka kg	wyd. tłuszcz- czu kg	zawartość tłuszcz- %	śr. zawartość tłuszcz- %	śr. liczba ba	miesz. z hf %	wyd. mleka kg	wyd. tłuszcz- czu kg	zawartość tłuszcz- %	śr. liczba krów	miesz. z hf %	wyd. mleka kg	wyd. tłuszcz- czu kg	zawartość tłuszcz- %		
1975	48,0	-	3775	156,0	4,13	39,9	-	3580	133,5	3,73	91,8	-	3127	119,8	3,83			
1976	46,4	-	4307	178,0	4,13	31,5	-	3995	152,0	3,81	94,7	-	3567	141,3	3,96			
1977	50,7	4,9	4285	189,0	4,41	30,9	11,3	3902	156,0	4,00	183,8	-	3449	140,0	4,06			
1978	57,2	16,3	4800	195,0	4,06	31,4	19,1	4499	171,0	3,80	195,2	-	3713	147,0	3,96			
1979	56,6	21,4	5032	202,0	4,01	33,5	23,3	4168	155,0	3,72	173,3	8,9	3913	154,0	3,94			
1980	57,6	26,0	4972	201,0	4,04	29,5	28,5	5160	201,0	3,90	178,1	27,8	4171	163,0	3,91			
1981	57,6	31,6	4730	184,0	3,89	31,7	47,3	4774	182,0	3,81	181,0	34,3	4135	158,0	3,82			
1982	58,2	48,1	5397	211,0	3,91	39,5	55,4	4639	176,0	3,79	175,3	37,6	4175	160,0	3,83			
1983	60,3	57,7	5393	213,0	3,95	37,0	67,6	4919	189,0	3,84	174,0	45,3	4604	190,0	4,13			
1984	59,5	56,5	5241	207,0	3,95	40,3	60,8	5537	210,0	3,79	165,3	48,6	5116	206,0	4,03			
Średni udział krwi hf w stadzie %:						37,6		47,4			36,4							

4. Lipiński J.: Wyniki oceny wydajności mlecznej krów. *Prz. Hod.*, 2: 7-10, 1981.
5. Pasierbski Z.: Bydło nizinne czarno-białe w ZZD Kołbacz. *Prz. Hod.*, 7: 8-10, 1984.
6. Zalewski W., Kamieniecki K., Trautman J.: Wstępne wyniki badań nad doskonaleniem bydła cb w kierunku mlecznym przy użyciu holsztyno-fryzów. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 267: 35-40, 1984.

W. Zalewski, K. Kamieniecki

RESULTS OF CROSSING LOWLAND BLACK-AND-WHITE CATTLE
WITH HF AT THE EXPERIMENT STATIONS OF THE
LUBLIN AGRICULTURAL UNIVERSITY

Summary

An average annual milk performance and the fat yield of 265 cows at the experiment stations of LAU: Czesławice, Felin and Bezek in 1974 amounted to 3775 and 156 kg, to 3580 and 133 kg and to 3127 and 120 kg, respectively. Introduction of the HF X LBW crosses in 1977-79, to the share of 50-60% of the herd in 1984, resulted in a high increment of the performance of the herd. The Experiment Station Czesławice obtained in 1984 5241 kg milk and 207 kg of fat, the Experiment Station Felin - 5537 and 207 kg and the Experiment Station Bezek - 5116 and 206 kg, respectively.

The fat content in milk decreased at Czesławice from 4.13 to 3.95%, increasing in the remaining experiment stations by 0.06-0.20%, it reached at Felin 3.79% and at Bezek 4.03%. The share of the HF blood in particular herds was 37.6%, 47.4% and 36.3%.

В. Залевски, К. Каменецки

РЕЗУЛЬТАТЫ СКРЕЩИВАНИЯ ЧЕРНО-ПЕСТРОГО СКОТА
С ГОЛЬШТИНО-ФРИЗАМИ В ОПЫТНЫХ СТАНЦИЯХ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ АКАДЕМИИ В ЛЮБЛИНЕ

Р е з ю м е

Средняя годовая молочность и выход молочного жира у 265 коров опытных станций Чеславице, Фелин и Безек составляли в 1974 г. соответственно 3775 и 156 кг, 3580 и 133 кг, 3127 и 120 кг. Введение в 1977

- 1979 г. помесей чёрно-пёстрого × голштино-фризского скота до 50-60% общей численности стада привело к значительному повышению продуктивности коровников. В 1984 г. в Чеславицах было получено 5241 кг молока и 207 кг жира, в Фелине соответственно - 5537 и 207 кг, а в Безеке - 5116 и 206 кг. Содержание жира в молоке коров опытной станции Чеславице снизилось с 4,13 до 3,95%, тогда как в остальных опытных станциях оно повысилось на 0,06-0,20%, достигая в частности в Фелине 3,79%, а в Безеке 4,03%. Участие голштино-фризской крови в отдельных стадах составляло соответственно 37,6, 47,4 и 36,3%.